

HISTORIA OCALONA W ZABYTKACH. 39. MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ OCHRONY ZABYTKÓW

Posted on 15 kwietnia 2022

18 kwietnia obchodzony będzie po raz 39. Międzynarodowy Dzień Ochrony Zabytków. Tego dnia poświęca się szczególną uwagę znaczeniu obiektów i miejsc, które zapisały się w historii wielu społeczności i stanowią spuściznę dla przyszłych pokoleń. To również święto wszystkich, którzy zajmują się ochroną i konserwacją zabytkowych obiektów. Święto to zostało ustanowione przez Międzynarodową Radę Ochrony Zabytków (ICOMOS). Jego celem jest zwrócenie uwagi na znaczenie dziedzictwa kulturowego oraz kultywowania tradycji. Jak podkreśla dr hab Katarzyna Zalasieńska - dyrektor Narodowego Instytutu Dziedzictwa:

Zabytki i związana z nimi historia to bardzo ważny element tożsamości. Stanowią one symbol wielu wydarzeń, które miały realny wpływ na obecną pozycję państw i narodów. Dlatego tak ważne jest, by patrzeć na dziedzictwo kulturowe jako nośnika o pamięci o naszym najbliższym otoczeniu, a także historii. Obchody Międzynarodowego Dnia Ochrony Zabytków to doskonały sposób na przypomnienie społeczeństwu, że dbałość o zachowanie zabytków to jednocześnie ochrona naszej tożsamości, tej lokalnej, jak i ogólnospołecznej.

Obchody inne niż wszystkie

Międzynarodowy Dzień Ochrony Zabytków to wyjątkowa okazja do zwrócenia uwagi na znaczenie dziedzictwa kulturowego i stan jego zachowania. Tego dnia wiele mówi się na temat potrzeby właściwej konserwacji zabytków, ich ochrony, a także prawidłowego zarządzania dobrami kultury. Polska jako jeden z pierwszych krajów stała się sygnatariuszem Konwencji w sprawie ochrony światowego dziedzictwa kulturalnego i naturalnego przyjętej przez UNESCO przed 50 laty. Państwo będące stroną Konwencji, zgodnie z jej artykułem 4, ma obowiązek identyfikacji, ochrony, konserwacji i rewaloryzacji oraz przekazania przyszłym pokoleniom dziedzictwa kulturalnego oraz naturalnego. Jak dodaje Elżbieta Ofat - zastępca dyrektora Narodowego Instytutu Dziedzictwa:

Na Liście Światowego Dziedzictwa znajduje się kilkanaście zespołów zabytków na terenie Polski - Stare Miasto w Warszawie, Krakowie, Zamościu czy też wpisane razem z Ukrainą cerkwie drewniane w obu krajach, reprezentujące wspólne dziedzictwo. Mamy też wspólny polsko - niemiecki wpis Parku Mużakowskiego nad Nysą Łużycką, który stanowi granicę między naszymi krajami. Zatem 18 kwietnia to dla nas szczególnie ważna data, ponieważ tego dnia nie tylko pokazujemy piękno i znaczenie zabytków, ale także przypominamy społeczeństwu o potrzebie ich właściwej konserwacji. Głównym celem obchodów jest zwrócenie uwagi na znaczenie miejsc, które powinny służyć kolejnym pokoleniom oraz budować naszą kulturę i tożsamość.

Tęgo dnia zachęcamy również do poznawania historii i zwiedzania zamków, parków, ogrodów i innych zabytków wpisanych na listę UNESCO czy też uznanych za Pomnik Historii.

To czas debat, rozmów, prezentacji, a także dyskusji nad stanem zabytków na świecie, a także doskonała okazja do zaprezentowania światu możliwości zabezpieczenia czy odbudowy obiektów, do których coraz częściej wykorzystuje się innowacyjne metody, uodparniające budowle na zmiany klimatyczne.

W podziękowaniu dla zasłużonych kulturze

Do zawodów, których celem jest właściwa ochrona dziedzictwa kulturowego, należą przede wszystkim konserwatorzy, historycy sztuki, architekci, archeolodzy czy urbaniści. Nie można zapominać również o tych, których miłość do wyjątkowych obiektów skłoniła do zakupu i sprawowania opieki nad obiektami zabytkowymi. Jak zauważa dr hab. Katarzyna Zalasieńska:

Wśród nas jest wiele osób, dla których dbanie o zachowanie dziedzictwa kulturalnego dla przyszłych pokoleń jest szczególnie ważne. Są to organizacje społeczne i społeczni opiekunowie zabytków, a także właściciele obiektów, którzy w ramach osobistego zaangażowania dbają o substancję kulturową i przywracają jej dawny blask.

Ten wkład jest nagradzany, ponieważ w trakcie obchodów Międzynarodowego Dnia Ochrony Zabytków wręczane są państwowe odznaczenia dla szczególnie zasłużonych w ochronie zabytków i opiece nad nimi.

Narodowy Instytut Dziedzictwa również świętuje

Tegoroczne obchody będą w Polsce nietypowe, ponieważ otwierają jednocześnie jubileusz 60 lat misji Narodowego Instytutu Dziedzictwa. Ponad pół wieku pracy na rzecz zabytków w Polsce oznacza dla NID szczególne zobowiązanie do podsumowania dotychczasowych osiągnięć i sformułowania ambitnych planów na przyszłość. Jak podkreśla dr hab. Katarzyna Zalasieńska:

W tym roku chcemy nadać Międzynarodowemu Dniu Ochrony Zabytków szczególną rangę, ponieważ sami obchodzimy ważny jubileusz, w ramach którego zaplanowaliśmy liczne aktywności na terenie całego kraju. Chcemy wyjść do społeczności z jasnym przesłaniem, że piękno starych murów i znaczenie zabytkowych miejsc może służyć każdemu z nas. Wystarczy jedynie odrobina ciekawości i chęci, by przenieść się w inny, nacechowany historią świat.

Obchody Jubileuszu NID zaplanowano na cały 2022 rok. W programie znajdują się wystawy, debaty i dyskusje na temat zarządzania dziedzictwem kulturowym. Nie zabraknie również prezentacji nowych technologii, które wdraża instytut dla zachowania dziedzictwa.

Jubileusz Narodowego Instytutu Dziedzictwa odbywa się pod Honorowym Patronatem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Andrzeja Dudy.